

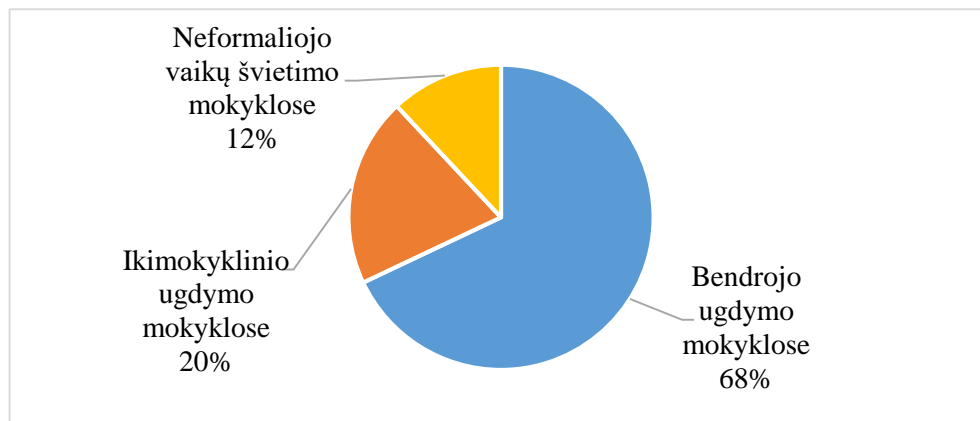
Akmenės rajono savivaldybė

Akmenės r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Akmenės rajono jaunimo ir suaugusiųjų švietimo centras (toliau – Centras)¹.

2021–2022 m. m. Akmenės r. savivaldybėje dirbo 359 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 244 (68 proc.) dirbo bendrojo ugdymo, 72 (20 proc.) – ikimokyklinio ugdymo, 43 (12 proc.) – neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.). Palyginti su 2020–2021 m. m., Akmenės rajone sumažėjo iki 18–20 pedagoginių darbuotojų.

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2022 m. Centras organizavo rajono pedagogų bendruomenės nariams 7 ilgalaikes (ne mažiau kaip 40 val. trukmės) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (toliau – PKT) programas, atliepančias valstybės švietimo prioritetus, švietimo kaitos situaciją ir šiandieninį mokymo(si) kontekstą. Jose dalyvavo 256 pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelę). Palyginti su praėjusiais metais, matyti, kad savivaldybėje svarbiausias išliko tas pats prioritetas – *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*, skiriant daugiau dėmesio kryptiai *Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse* (2021 m. aktualesnė kryptis – *Skaitmeninio raštingumo tobulinimas*).

1 lentelė. Daugiausia programų vyko pagal prioritetą *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*

Vykdytų programų ir dalyvių pasiskirstymas pagal prioritetus

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	4	51
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	1	5
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	–	–
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	3	46
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	2	187
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	1	15
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	1	172

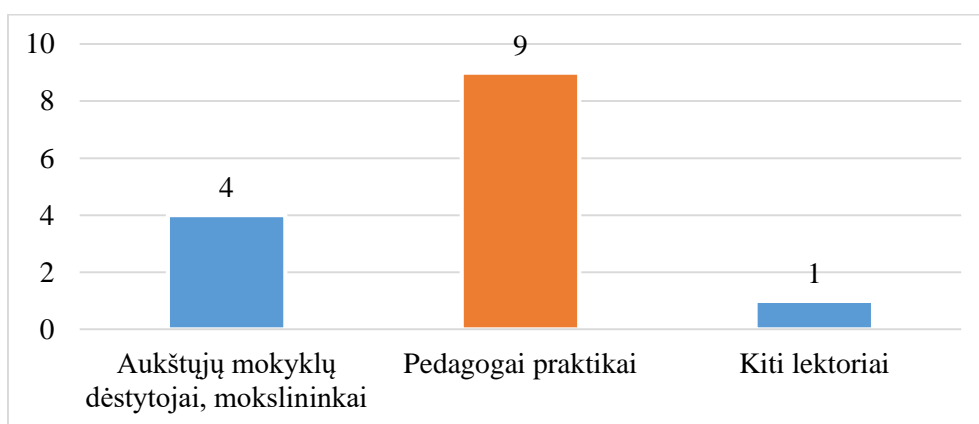
¹ Prieiga internete <https://www.jsscakmene.lt>.

Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	1	18
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	–	–
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	–	–
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	1	18
Iš viso:	7	256

Dalyvaudami įgyvendinant programas ir plėtodami profesines kompetencijas, pedagogai turėjo galimybę dirbti su pedagogais praktikais, mokslininkais ir kitais lektorais (psichologais, sveikatos specialistais ir kt.) (žr. 2 pav.).

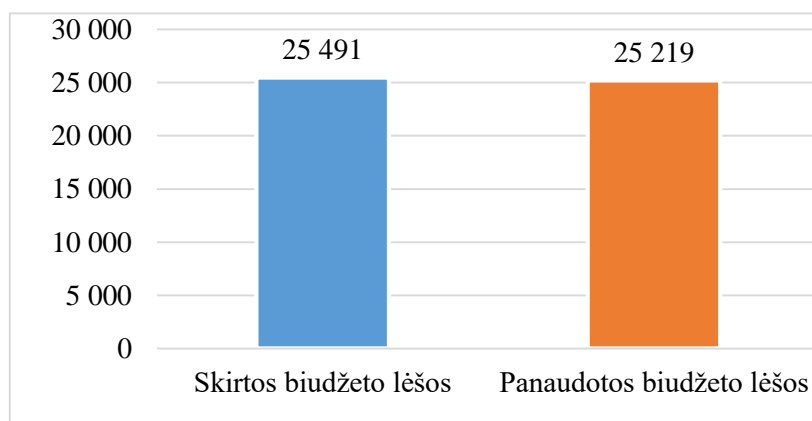
2 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai (64 proc.)

Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektoriai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti savivaldybėje 2022 m. lėšų skirta panašiai kaip ir 2021 m., tik 2022 m. jų panaudota daugiau nei 2021 m. (93 proc.).

3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 99 proc.

Kvalifikacijos tobulinimo galimybių užtikrinimas savivaldybėje (interneto svetainės puslapių apžvalgos duomenimis)

Centras siekia sudaryti rajono pedagogams palankias sąlygas siekti profesinių kompetencijų, kurios atitiktų švietimo sistemos pokyčių keliamus reikalavimus. Informacija apie PKT renginius

skelbiama interneto svetainėje www.jsscakmene.lt. Kiekvieno renginio informacija papildomai siunčiama visoms rajono mokykloms ir pateikiama socialiniuose tinkluose, rajono pedagogų bendruomenės grupėje. Renginiai organizuojami atsižvelgiant į mokyklų ir mokytojų pageidavimus, kuriuos šie išreiškė per metodinių būrelių susitikimus, prisitaikant prie mokytojų grafiko ir lektoriaus galimybių. Dalis renginių vykdoma nuotoliniu būdu.

Interneto svetainėje *atsispindi* ir kitos Centro kasdienės veiklos, kurioje dalyvauja rajono pedagoginių darbuotojų profesiniu tobulėjimu. 2023 m. vasario–gegužės mėn. stebėtos Centro interneto svetainės www.jsscakmene.lt duomenimis:

- skelbiami kiekvieno mėnesio veiklos planai, prie renginių nurodoma jų data, laikas, vieta, lektoriai. Atskirai skelbiamų ilgalaikių (ne mažiau kaip 40 val. trukmės) PKT programų sąrašo rasti nepavyko – informacija rengiama. ŠMSM prioritetinių 2023–2025 m. kvalifikacijos tobulinimo sričių nerasta, jos nenurodytos ir prie paskelbtų mėnesio renginių;
- mėnesio veiklos planuose atsispindi, kad Centre įvairių dalykų mokytojams rengiamos metodinės dienos, skirtos pasidalyti sėkminga, inovatyvia mokymo(si) patirtimi, aptarti interaktyviuosius metodus pamokose, tobulinti mokytojų profesinę kompetenciją, stiprinti mokytojų pasirengimą atnaujintam ugdymo turiniui įgyvendinti;
- teikiama *konsultavimo* paslauga (specialiojo pedagogo veiklos funkcija, socialinio pedagogo veiklos kryptis). Specialusis pedagogas-logopedas konsultuoja mokytojus dėl specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP) turinčių mokinių vertinimo, ugdymo ir logopedo darbo srities klausimais. Be to, Centras konsultuoja PKT programų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo renginių organizavimo klausimais;
- vyksta mokytojų dalykininkų metodinių būrelių pasitarimai, mėnesio planuose nurodoma *gerosios patirties* sklaida, svetainėje rengiamas *Edukacinės patirties banko* puslapis;
- kai kuriuose puslapiuose skelbiama, kad informacija rengiama.

Apibendrinant galima teigti, kad nors PKT renginių pasiūla savivaldybėje nėra gausi, matyti, jog reaguojama į pedagogų poreikius ir galimybes, veikia kvalifikacijos tobulinimo sistema (pedagogų skatinimo sistema, administracijos požiūris į kvalifikacijos tobulinimą, prioritetai, informuotumas ir pan.).

PKT poveikis ugdymo kokybei

Svetainės puslapyje *Kvalifikacijos tobulinimas* nurodyta, kad Centras analizuoja PKT veiklą, ją aptaria su Akmenės rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi, kuris inicijuoja švietimo įstaigų vadovų kvalifikacijos tobulinimą, vykdo PKT stebėseną rajono ugdymo įstaigose, analizuoja kvalifikacijos tobulinimui skiriamų lėšų panaudojimo racionalumą, analizuoja pedagogų poreikį rajono švietimo įstaigose, teikia rekomendacijas vadovams dėl dalyvavimo mokymuose, konkursuose ir kt. Savivaldybė vykdo anketavimą, žodinę apklausą, rengia individualius pokalbius su mokytojais ir švietimo įstaigų vadovais. Atsižvelgiant į bendrus rajono mokinių pasiekimus ir rezultatus, su švietimo įstaigų vadovais aptariami PKT poveikis ir poreikis. Atlikta rajono pedagogų apklausa (2022 m. rugsėjo–spalio mėn.) dėl kvalifikacijos tobulinimo(si) poreikio. Gauti rezultatai apibendrinti. Jais vadovaujamosi, organizuojant kvalifikacijos tobulinimo renginius. Centras, remdamasis per anketinę apklausą gauta informacija apie kvalifikacijos tobulinimo renginius, siūlo kryptingesnę metodinę, švietimo pagalbą ne tik Akmenės r. savivaldybės, bet ir kitų savivaldybių (Kauno, Šakių, Molėtų, Mažeikių, Joniškio rajonų) švietimo įstaigoms.

Ugdymo įstaigų pedagogai, dalyvavę kvalifikacijos kėlimo renginiuose, gautą informaciją reflektuoja ir pritaiko modeliuodami ugdymo turinį. Rajono mokyklų įsivertinimo duomenys rodo, kad pedagoginių darbuotojų **profesinis tobulėjimas iš dalies turėjo įtakos mokinių pasiekimams ir pažangai**: pagerėjo rajono mokinių nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (NMPP), pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (PUPP) rezultatai. Suaktyvėjo mokinių dalyvavimas dalykinėse olimpiadose, konkursuose, be to, daugiau nugalėtojų pateko į šalies etapus.

Pastebimas PKT poveikis ne tik mokinių brandai, pažangai ir pasiekimams, bet ir **mokyklų kaip organizacijų pažangai**: pagerėjo ugdymosi rezultatai, suintensyvėjo tarpdalykinis bendradarbiavimas.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis, *siūloma*:

- daugiau dėmesio *skirti* PKT stebėsenai, deramai įvertinant įgyvendintų ilgalaikių PKT programų grįžtamąjį ryšį ir veiksmingumą, orientuotą į pedagogų kompetencijų stiprinimo ir ugdymo kokybės gerinimo dermę;
- interneto svetainėje *plėtoti* puslapį *Edukacinės patirties bankas* praktiniais pavyzdžiais atnaujinto ugdymo turiniui įgyvendinti;
- papildyti Centro interneto svetainės www.jsscakmene.lt puslapius reikiama informacija dėl nacionalinių prioritetinių 2023–2025 m. kvalifikacijos tobulinimo sričių.